

chce konati především práci průkopnickou. Bylo by proto vhodné, aby zařadil ve svůj obsah také stať o literatuře právnícké, by informoval slovenské právníky. Právníci čsl. věnují jistě tomuto novému časopisu pozornost. Je dosti známo, s jakými obtížemi setkává se unifikace právní v naší republice a jak těžce pracuje naše administrativa ve východní části naší republiky, zvláště nedostatkem odborných sil, které by ovládaly uherské právo a maďarský jazyk. Proto nový slovenský časopis, který chce seznamovati čsl. veřejnost s právními poměry na Slovensku, jest jen vítati.

Zprávy.

Z pořádní loňských seminárních cvičení vyšel mnohý podnět ku novým pracím. Také v historických seminárních ukázala se potřeba pořádní nejprve jakési prosemináře, ve kterých by byli začátečníci seznamováni s četbou právních památek. Dělo se tak v seminárních prof. Kadlece a prof. Kaprasa. Bohužel naskytaly se tu překážky nedostatkem potřebných vydání právních pramenů. Úkolu, jež chtěly sledovati tyto prosemináře, dalo by se dosíci vydáním zvláštěního výboru právních pramenů, v němž by byly obsaženy nejen právní památky z písemností práva českého, nýbrž zvláště slovanského, o něž bohužel u nás tak malý zájem se jeví, a z právních památek středoevropských vůbec. Pomůcka tato sloužila by pak nejen ku přípravě v seminárních, nýbrž i jako pomůcka při výkladu právních pramenů. Vždyť často posluchači studují výklad o právních pramenech, tak důležitou to partii, menahlednuvše vůbec přímo v některou právní knihu nebo zákoník! Jest toho také příčinou neúplné a nesoustavné vydání našich právních památek českých a nepřístupnost (v universitní knihovně!) právních památek cizích. Vzorem mohl by tu býti na př. Jirečkův „Svod zákonů slovanských“, který obsahuje právní památky ruské a litevské, srbské, chorvatské, české a polské, a také vydání podobná v německé literatuře (Zeumer, Altmann-Bernheim). Jistě že by kniha tato našla porozumění nejen na našich universitách, ale také i u našich bratří Jihošlovanů a Poláků. Rr.

Poznámky k edici právních pramenů českých. Ve dnech 400. výročí úmrtí Všehrdova vzpomínáme, že ne lze nyní dostati vydání jeho díla „Knih devatených“, poněvadž nepatrný zbytek nákladu v našem spolku byl minulého roku rozebrán. Stejně tak jest tomu i s jinými prameny, jejichž vydání úplně zmizela z knihkupeckého trhu, aby jen sporadicky objevila se za výkladci antikvářů za zřejmě přemrštěné, podle kursu té které knihy i doby požadované ceny. Tím se staly naše prameny právní nedostupnými jak studujícím pro potřebu studijní, tak i pracovníkům ostatním. Jest ovšem pravda, že mnoho zásad (na př. zastaralá a nedostatečně vydání) odstranily svědomité edice historických pramenů vůbec zvláště „Archiv Český“, „Regesta reg. Boh.“, Emle-rový „Pozůstatky desk zemských“, Boczkův a Brandlův „Codex diplomaticus Moraviae“, Brandlovy „Libri citationum“, Chytjlovy a j. „Die Landtafel d. Marg. Mähren“ atd. a zvláště vzorné vydání Friedrichova „Codex diplomaticus“, avšak nutno uvážiti, že i tato díla jsou leckdy rozebrána (na př. první svazky „Archivu Českého“) a pak opatření jejich spojeno jest se značným finančním nákladem, nemluvě ani o lecc-keré zbytečnosti pro toho, kdo se zajímá pouze o právní historii. Tu nutno zdůrazniti, že přes všechny vady jest nezbytno vzdáti za- slouženou chválu práci Hermenegilda Jirečka. Jeho „Codex iuris Bohemici“ byť skvěle projektován setkal se s nezdarem, přece byl a zůstane pomůckou neocenitelnou pro každého, jenž hledá vydání právních pramenů. Ale i ten jest rozebrán a též ve velkých knihovnách nedopídíte se všech jeho svazků.

Jak této kalamitě odpomoci? Někjaká chrestomatie, výbor, čítanka, po případě snad podle Jírečkova „Svodu zákonů slovanských“ projektovaná a redigovaná neodpomůže. Může snad postačiti pro školní (seminární?) četbu, nikoliv však pro vědeckou práci. Takovému chrestomatie nesnesou edičního aparátu, a to i když pomíneme zásadní námitky proti všem chrestomatiím bez rozdílu, že totiž znásilňují správný úsudek čtenářův předkládajice mu pouze to, co a jak uznal redaktor výboru. Potřebujeme zajisté vydání úplných, s poznámkami, různými čteními. Musí býti ve výběru právních pramenů nejen přihlíženo ku pramenům významným pro právo veřejné (akty politické atd.) a soukromé, nýbrž i k dokumentům pro naše sociální hnutí, o jehož historii zajisté v nynější době bude zájem co největší.

Než doba k vydávání není přízniva. Nesnesitelné poměry drahotní na poli tiskářenském vyloučily soukromého vydavatele skoro úplně a firmy pro obchodní jiné zájmy většinou z takového podnikání. Nestane-li se obrát k lepšímu, i nakladatelské korporace přestanou vědeckou literaturu vydávati. A tak břemeno starostí přesune se na stát, který rozřešil stran edice historických pramenů křísí zřízením ústavu dějzpytnému, jemuž byla přikázána i pramenná edice. I tento úkol čeká řešení obec právnickou, respektive stát a doufáme, že jeho řešení stane se v širším rámci, čímž splní se i jiné tužby naše. Ca.

Staré spolkové zprávy. Reditelství knihovny českého Musea (Praha II., 1700) žádá o staré spolkové zprávy S. Č. P. „Všehrd“. Jedná se o doplnění zpráv z let před 1912. Poněvadž spolek nemá duplikátů, žádá kolegy o laskavé zaslání jich na adresu Českého Musea nebo spolku.

Ústav, který neví, jak se jmenuje, jest právnická fakulta university Karlovy. Myslí totiž, že její název jest: „Česká fakulta právnická“ a neví patrně o ustanovení § 1. zákona ze dne 19. února 1920 sb. z. a nař. čís. 135, jímž bylo bývalé české universitě navraceno jméno: „Universita Karlova“. Neexistuje tudíž česká fakulta právnická. Pevně ovšem doufáme, že ignorance nebyla zaviněna úřadem, nýbrž lakýrníkem.

Opět knihovny. Stará bolest se hlásí znovu. V universitní knihovně se nic nezměnilo. Její těžkopádnost a nemožoucnost jest každému, kdo jen trochu chce pracovat, dostatečně známa. A srovnajte s ní knihovnu musejní, knihovnu, jež dobrovolně otvírá se veřejnosti. Zde jasné, prostranné místnosti s krásně umístěnou příručkou v amerických skříních, proti universitní čítárně pošmourné, plně rušného neklidu se zaprášenou příručkou, jejíž knihy leckde nelze pro prach a rozedranost čísti. Jdete-li ke katalogům, odbudou vás na druhý den, kdy na lístku (nemají totiž žádanek jako v Museu) — můžete býti jist — se vám objeví, když dvě, tož jistě aspoň jedna nula. A v Museu úředník při katalogu ihned vám signaturu vyhledá a sluha stejně rychle knihu z depot přinese. Nemusíte čekati do druhého dne. A v Museu vše to obstarají jeden, dva sluhoové a v universitní, kdož může spočítat? Universitní a veřejná knihovna jest otevřena od 9—1 a 4—7 a musejní od 8—1 a 3—7. Tak jedná knihovna soukromá, která se snaží stále se zdokonaliti, proti knihovně státní.

Spolkové zprávy.

Zpráva litografická. O prázdninách vyšlo: Miříčka, Trestní řízení, Stieber, Dějiny veřejného práva ve střední Evropě, díl I., Krčmář, Knihovní, Krčmář, Zástavní, Mastný, Mez. formální právo, díl II. (pro posluchače dipl. a konsul. kursů). Spolek přijal do prodeje Wenig, Příručka k obchodnímu právu seš. 2. a 3.; tiskne se